

Aan de fracties van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

Onderwerp: preventie voetbalvandalisme; een andere weg naar veiligheid.

Deventer, 1 november 2002.

GENEZEN BETER DAN VOORKOMEN?

Gezondheid is pas een item als je ziek bent. Gezondheidszorg is dan ook voornamelijk ziekenzorg. Er zal meer geld uitgetrokken worden voor het verhogen van het aantal hartoperaties, dan voor het bewerkstelligen dat mensen gezonder gaan leven.

Bij criminaliteit is het niet anders: de prioriteit wordt gelegd bij het bestrijden van criminaliteit en veel minder bij het voorkomen daarvan. Het zij zo. Het geloof in een maakbare samenleving is goeddeels verdwenen. Handhaving en beheersbaarheid lijken het maximaal haalbare. Energie en geld steek je in acties aan het eind van de lijn: daar waar een probleem zich manifesteert. Maatregelen worden genomen en nieuwe technieken worden ontwikkeld om een toenemend aantal kalveren uit de put te halen. Een zinvol karwei dat, als het niet gedaan zou worden, het gemor van het volk ernstig zou doen toenemen.

Maar de grenzen van de mogelijkheden worden in rap tempo bereikt als niets gedaan wordt om te voorkomen dat de problemen toenemen. Harde aanpak, *zero tolerance*: het werkt maar even, omdat afschrikking niet raakt aan de wortel van het kwaad; omdat de inzet pas plaats kan vinden als dat kwaad al is geschied en je moet hopen dat andere kwaadwilligen daar hun les uit trekken.

Te ver doorgevoerde tolerantie heeft er mede toe geleid dat de roep om daadkracht is versterkt. In toenemende mate is men er zich echter van bewust dat die daadkracht onderbouwd moet zijn en gericht moet zijn op waarden en normen, die de samenleving en ieder individu daarbinnen, zich (opnieuw) moet eigen maken.

Er moet dus weer geïnvesteerd worden in het traject dat ligt voordat het fout gaat: omdat er vele manieren zijn om problemen te voorkomen en slechts zeer weinig om een probleem, als het er eenmaal is, weer op te lossen; omdat de 98% van de mensen die zich wel weten te gedragen net zoveel aandacht verdienen als die 2% die voor problemen zorgen; omdat goed voorbeeld goed doet volgen en vooral omdat het oplossen en het voorkomen van problemen niet uitsluitend een zaak is van ordehandhavers, maar een zaak waarin wij allemaal en elk individu afzonderlijk een verantwoordelijkheid heeft.

Mogelijk vraagt U zich af wat dit met voetbal te maken heeft. Het antwoord kan kort zijn: voetbal staat wel heel bijzonder in de schijnwerpers als het gaat om veiligheid. Dat is niet nieuw, dat is al 20 jaar zo.

Vandaag precies 15 jaar geleden ging daarom het eerste project preventie voetbalvandalisme, kortweg supportersproject, van start. Inmiddels zijn er bij vele clubs preventieve projecten waarvan er 10 professioneel zijn opgezet; dat wil zeggen met beroepskrachten die gespecialiseerd zijn in supportersbeleid en in preventie voetbalvandalisme. Uitvoerders die zich dagelijks tussen de supporters begeven, samen met hen activiteiten ontwikkelen en uitvoeren, bijsturen waar het fout dreigt te gaan, de samenwerking met club, stewards, supportersvereniging en politie aangaan en daar een bindende factor tussen vormen; kortom praktijkmensen die zich volledig inzetten om het voetbal gezond te maken en te houden.

Vijftien jaar supportersprojecten is een reden tot feest. Een feest dat een extra stimulans heeft gekregen doordat het supportersproject bij Cambuur vorige week de Hein Roethof prijs heeft gewonnen. Het project heeft gezorgd voor een geweldige sfeer in het stadion en voor het terugdringen van het aantal stadionverboden van 57 twee jaar geleden tot 7 nu en nog geen enkel nieuw stadionverbod dit seizoen. De grote waarde van de supportersprojecten is met deze prijs onderkend. Niet voor het eerst overigens. Alle onderzoeken, te beginnen bij het COT onderzoek uit 1991, benadrukken dat supportersprojecten een belangrijke factor vormen in het terugdringen van voetbalvandalisme en supportersgeweld.

Maar - U voelde het al aankomen – er is ook reden tot bezorgdheid.

Niet omdat het geweld en de racistische uitingen rondom voetbalwedstrijden weer zijn toegenomen. We kunnen U, als U wat meer tijd zou willen uittrekken, wel uitleggen hoe dat komt. Onze grote zorg is dat een toenemend aantal supportersprojecten in ernstige moeilijkheden komt. Clubs en gemeenten, die beide zorg dragen voor de financiering van supportersprojecten, laten het steeds vaker afweten. Aan de succesvolle wijze van preventie, zoals die de afgelopen 15 jaar door de supportersprojecten is ontwikkeld, wordt weinig waarde meer toegekend. De keuzes die vrijwel alle clubs moeten maken nu het financieel slecht gaat met het betaald voetbal, vallen vrijwel overal negatief uit voor de supportersprojecten. Gemeenten zien af van co-financiering als de clubs er geen geld meer in steken. De KNVB, die van 1998 tot juni dit jaar, nog meewerkte aan een door het ministerie van VWS geïnitieerd project om alle clubs in het betaald voetbal te stimuleren tot het opzetten van een preventieproject, zet nu alles in op sancties en repressie en verwaarloost sociale preventie.

Ondersteuning van de lokale projecten, het multipliceren van goede voorbeelden, het inventariseren van signalen en verwerken daarvan tot beleidsvoorstellen, het organiseren van werkoverleg en trainingen, dit alles is nog steeds niet mogelijk omdat er al 15 jaar geen middelen beschikbaar worden gesteld om een landelijk steunpunt dat deze taken zou moeten uitvoeren te realiseren. Kwalitatief goed werk leveren wordt moeilijk en stilstand of zelfs achteruitgang dreigt.

We vinden daarom dat ons jubileum niet alleen een reden tot feest mag zijn, hoewel dat tot onze sterke kanten behoort, maar ook *het* moment is om erkenning en waardering te vragen. We zijn blij met de Hein Roethof prijs en trots op het project in Leeuwarden dat deze prijs heeft gewonnen, maar we willen het ook van U horen. En van de andere direct betrokkenen: de KNVB, de clubs en de gemeentebesturen.

Van U, leden van de Tweede Kamer, vragen we een politiek standpunt ten aanzien van onze positie. Vindt U – en U mag ter bepaling van Uw standpunt best eerst de LOS nieuwsbrief lezen - dat supportersprojecten en preventie voetbalvandalisme waardevol zijn, dan verwachten wij dat U dit ook uitspreekt, dat wij dit terug vinden in de partijprogramma's en dat U er bij de betrokken ministers op aandringt maatregelen te nemen en middelen te verschaffen om ons werk te kunnen continueren en (kwalitatief) verder uit te bouwen.

In afwachting van Uw reactie, verblijven wij rond de velden,

Met vriendelijke groet, De supporterscoördinatoren, verenigd in het Landelijk Overleg Supporterscoördinatoren.

LOS NIEUWSBRIEF.

November 2002.

Het is 1 november 2002 en het is tijd dat we weer iets van ons laten horen.

Nu zes jaar geleden, in 1996, werd de Nieuwsbrief “*10 jaar supportersbeleid*” uitgebracht door het Landelijk Overleg Supporterscoördinatoren, kortweg het LOS. Voor degenen onder U die toen nog geen kamerlid waren of anderszins nog niet beleidsmatig betrokken waren bij de problematiek van voetbalvandalisme en – geweld, halen we nog even wat fragmenten terug uit die LOS-Nieuwsbrief

van 1996:

*Het woord supportersbeleid doet zijn intrede als in januari 1986 de nota “Voetbalvandalisme en Supportersbeleid” wordt aangeboden aan de voorzitter van het Landelijk Overleg Voetbalvandalisme. Tot dat moment sprak men over **veiligheidsbeleid**. De ommezwaai was niet slechts die van een andere woordkeuze. Tot 1986 concentreerde de aanpak van voetbalvandalisme zich op repressieve maatregelen: hogere en steviger hekken, het weren van voetbalsupporters uit reguliere treinen, massieve politie-inzet bij wedstrijden, alcoholverboden rond wedstrijden, etc.*

*In de nota “Voetbalvandalisme en Supportersbeleid” wordt aangedrongen op een nieuwe invalshoek: **preventiebeleid**.*

Kenmerken van dit preventiebeleid zijn:

** Aanpak bij de wortel: inzet van professionele werkers op de jeugdige supporters met speciale aandacht voor (potentiële) probleemsupporters.*

** Samenwerking van alle betrokken partijen, met bijbehorende afstemming en centrale coördinatie.*

Een jaar later, in oktober 1987 dus precies 15 jaar geleden, start het eerste project preventie voetbalvandalisme, kortweg supportersproject, in Deventer en al gauw volgen projecten in Den Bosch, Utrecht, Eindhoven, Den Haag, Amsterdam, Rotterdam, Zwolle, en wat later in Breda en Arnhem.

De projecten zijn succesvol zo concludeert ook het Crisis Onderzoeks Team (COT) in 1991: *“ In alle experimentlocaties vertoont het voetbalvandalisme sinds de start van de projecten een stabiliserende of dalende tendens, die gunstig afsteekt bij de ontwikkeling van het voetbalvandalisme in de controlelocaties. De rol van de supporterscoördinatoren (projectwerkers,red.) wordt door alle betrokkenen geroemd.”*

In de Nieuwsbrief van 1996 concluderen we: *Na tien jaar supportersbeleid heeft het woord voetbalsupporter zijn slechte klank verloren. Het supporterdom is zelfs ‘big business’ geworden. En zo hoort het ook. Maar in de euforie en verblind door de gigantische bedragen die met het product voetbal binnen te halen zijn, dreigt zowel de voetbalwereld als de politiek te vergeten dat het behaalde succes in de gezondmaking van het betaald voetbal niet vanzelfsprekend is. De bestendinging daarvan berust op de voortzetting, verbetering en voortdurende innovatie van het gevoerde supportersbeleid.*

We hadden goede redenen om te waarschuwen voor zelfgenoegzaamheid: de projecten bij FC Den Haag en Feyenoord waren gestopt omdat de clubs vonden dat de organisatie binnen de club dusdanig was dat een speciaal preventieproject niet meer nodig was. Het Ajax project maakte geen deel meer uit van het LOS en richtte de aandacht vooral op de uitbreiding van de (commercieel opgezette) supportersvereniging. De landelijke politiek was vergeten dat de projecten in 1987 waren opgezet als experiment en bij bewezen succes structureel bij alle clubs zouden worden geïnitieerd.

Vanuit de KNVB werd zelfs gesteld dat supporterscoördinatoren geen meerwaarde hadden, na een periode van goede samenwerking tussen LOS en KNVB, waarbij het LOS een officiële commissie vormde van de KNVB en vanuit die positie o.a. meewerkte aan het opzetten van het nu gemeengoed geworden stewardsysteem. Na het EK in 1996 werd de samenwerking tussen KNVB en LOS stopgezet.

Nog even een citaat uit de Nieuwsbrief van 1996:

In 1995 werd in de RAI in Amsterdam door de KNVB in samenwerking met bureau Axios het congres "Naar een landelijk supportersbeleid" georganiseerd. Hoewel tijdens dit congres benadrukt werd dat een duurzaam en succesvol supportersbeleid gebaseerd dient te zijn op de in de sociaal preventieve projecten ontwikkelde aanpak en dat het de hoogste tijd is om tot een landelijke aanpak te komen, is er nadien noch van de KNVB, noch vanuit de politiek haast gemaakt met het opstellen van een dergelijk landelijk supportersbeleid. Zowel bij de clubs als bij de KNVB dreigt een houding van genoegzaamheid over de behaalde successen in de aanpak van voetbalvandalisme. Er is echter alle reden om snel vorm te geven aan een landelijk supportersbeleid. Niet alleen omdat er signalen zijn dat voetbalvandalisme aan het toenemen is in vormen waarop de huidige maatregelen geen adequaat antwoord bieden. Maar ook omdat de aanpak zoals die in de projecten is ontwikkeld innovierend blijkt te werken op de aanpak van jongerenproblematiek in het algemeen (criminaliteitspreventie, HALT, jongerenwerk,). Ook omdat het in het belang van het voetbal is dat er een supportersbeleid komt dat inhoud kan geven aan het begrip klantvriendelijkheid. Ook omdat de in de projecten opgebouwde netwerken eveneens buiten het voetbal tot vruchtbare samenwerking leiden. Maar zeker ook omdat Nederland in 2000 medeorganisator is van Euro 2000, waarbij het internationale netwerk van het LOS ingezet kan worden om van de EK ook daadwerkelijk een voetbalfeest te maken.

Een jaar later wordt Carlo Picornie doodgeslagen in een veldje bij Beverwijk. Pas dan schrikt de politiek wakker en constateert al discussierend dat voor de zoveelste keer in de afgelopen 15 jaar dezelfde vragen worden gesteld en dat daarop weer dezelfde antwoorden komen. Het LOS wordt gehoord en nu wordt er geluisterd.

Het Ministerie van VWS krijgt van de politiek de opdracht om sociaal preventieve projecten bij alle clubs in het betaald voetbal van de grond te trekken. Hiertoe wordt bij de KNVB het bureau Sociaal Preventieve Projecten opgericht en er komt een landelijke begeleidingscommissie om het proces te begeleiden. Bureau van Dijk van Soomeren & Partners en het uit het LOS voortgekomen bureau Euro Support krijgen tot juni 2002 de tijd om de opdracht uit te voeren.

Internationaal is het LOS al sinds 1993 actief. In dat jaar werd voor het eerst de samenwerking gestart met de Duitse Fan Projekten, die in opzet overeenkomen met de Nederlandse supportersprojecten. De Duitse projecten worden ondersteund door de Koodinationstelle Fanprojekte, een landelijke organisatie georganiseerd op basis van het in 1993 door de Duitse regering vastgestelde Konzept Sport und Sicherheit.

De internationale samenwerking breidde zich vanaf 1994 uit met de Engelse Football Supporters Association (FSA) en de Italiaanse Progetto Ultra. Deze Europese samenwerking resulteerde in 1996 tot het eerste gezamenlijke internationale optreden tijdens de Euro 96 in Engeland. Maandenlang voorbereid door het namens het LOS optredende bureau Euro Support, werden daar de Nederlandse supporters begeleidt door de supporterscoördinatoren van de Nederlandse projecten, die nauw samenwerkten met de KNVB en met de Nederlandse stewards. De Duitse fan projecten deden hetzelfde met hun supporters.

De FSA was verantwoordelijk voor de organisatie van fan ambassades in de speelsteden. Mede dankzij de gedegen voorbereiding en de goede samenwerking tussen de Nederlandse supporterscoördinatoren en de FSA, werden de Nederlandse supporters tijdens dit toernooi beloond met de Fair Play prijs. Gesteund door dit succes deed het LOS een voorstel aan de Nederlandse overheid om voor Euro 2000 het gastheerschap voor de bezoekende supporters in Nederland en België te organiseren.

Een aangenomen motie van de Tweede Kamer maakte de weg vrij voor een unieke vorm van supportersbegeleiding. Het door het LOS hiervoor gevraagde bureau Euro Support zorgde voor de komst van teams van fancoördinatoren uit de deelnemende landen en er werden in de Nederlandse en Belgische speelsteden fan ambassades ingericht. Dit alles gebeurde onder auspiciën van het Ministerie van VWS en in samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken van België.

Voor het eerst werd met werkers uit 14 landen samengewerkt. De professionele ervaring van de Duitse, Italiaanse en Nederlandse projecten en van de Engelse FSA was mede debet aan een succesvol project.

Dit succes bracht de Staatssecretaris Margot Vliegthart ertoe een commissie internationale supportersbegeleiding in het leven te roepen met als opdracht de ervaringen van Euro 2000 over te brengen naar andere Europese landen. In 2001 verzocht het Portugese Ministerie van Binnenlandse Zaken Euro Support om ondersteuning bij de organisatie van de supportersbegeleiding voor Euro 2004 dat in Portugal plaatsvindt.

Eind 2001 besloten de KOS, de FSA, die inmiddels was gefuseerd met Engeland's grootste koepel van supportersorganisaties, de Progetto Ultra en LOS/Euro Support tot de oprichting van een Europese organisatie onder de naam Football Supporters International (FSI). De FSI heeft in september 2002 afspraken gemaakt met het Portugese Ministerie van BIZA en zal de KOS ondersteunen bij de opdracht om de begeleiding en het gastheerschap voor de in 2006 in Duitsland te houden WK te organiseren.

De FSI is tevens actief op het gebied van bestrijding van racisme en neemt deel aan FARE (Football Against Racism Europe), de door de EU en de UEFA gesteunde koepelorganisatie van initiatieven in het kader van voetbal tegen racisme.

De grote interesse vanuit het buitenland voor de Nederlandse aanpak en de waardering voor de resultaten, staat haaks op de ontwikkelingen in eigen land. De vraag om een landelijk steunpunt preventie voetbalvandalisme, als vervolg op het stimuleren van preventieprojecten bij alle clubs, blijft onbeantwoord. Ondersteuning van de supportersprojecten, die zeer specifieke kennis en ervaring met de problematiek van het begeleiden van problematische supporters en het organiseren van preventieactiviteiten vereist, is niet geregeld. Dit terwijl de behoefte daaraan van pas gestarte projecten groot is en ook de al langer bestaande projecten al jaren aangeven dat een landelijke steunorganisatie naar het Duitse KOS model absoluut noodzakelijk is.

Het uitdragen in Europa van de Euro 2000 succesformule komt na korte tijd volledig tot stilstand. Bijeenkomsten van de door de staatssecretaris gewenste landelijke commissie Internationale Supportersbegeleiding, met het Ministerie van BZK, het Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme van de politie (CIV), Euro Support en KNVB onder voorzitterschap van het Ministerie van VWS, worden keer op keer verschoven en uiteindelijk wordt zelfs helemaal geen nieuwe datum voor een bijeenkomst meer vastgesteld.

Naar de belangrijke commissie van de Raad van Europa, waarin aan de hand van de ervaringen van Euro 2000 een Europees handboek voor preventie voetbalvandalisme supportersbegeleiding wordt opgesteld, worden door VWS geen vertegenwoordigers van de Nederlandse projecten gestuurd. Het gevolg was dat België het handboek schreef, weliswaar puttend uit het Nederlandse Euro 2000 handboek, maar geheel toegesneden op de Belgische aanpak. Engeland, Duitsland en Italië hebben de grootste moeite gehad om de door hen voorgestane Nederlandse aanpak alsnog uitgangspunt van het Europees handboek te maken.

Een zelfde patroon zien we terug als de KNVB in mei dit jaar namens de Nivel Stichting de internationale conferentie Preventie Voetbalvandalisme organiseert. Andere landen sturen de preventie experts van KOS, FSA en Progetto Ultra. De Nederlandse supporterscoördinatoren worden niet uitgenodigd.

Na 15 jaar supportersprojecten, vele onderzoeken die stuk voor stuk positief uitvallen in het voordeel van de projecten, tomeloze inzet van supporterscoördinatoren zowel binnen het eigen project, bij de totstandkoming van internationale samenwerking, als bij het voeden met informatie ten behoeve van lokaal en nationaal beleid; alom gewaardeerd door politie en vele instanties in binnen en buitenland, lijkt het ons, Nederlandse supporterscoördinatoren, dat de meerwaarde van ons werk onderhand als vaststaand feit kan worden aangenomen. We verwachten van alle betrokkenen: KNVB, clubs en Ministerie, dat deze meerwaarde tot uitdrukking komt in waardering.

We verwachten dat het afgelopen is met de gewoonte om sociale preventie als sluitpost te behandelen. We verwachten dat supportersprojecten structureel worden opgenomen in de licentievoorwaarden van de clubs in het betaald voetbal. We verwachten dat gemeenten in hun begroting voldoende financiële ruimte reserveren voor kwalitatief goede supportersprojecten. We verwachten dat de rijksoverheid onderkent dat preventie voetbalvandalisme niet een uitsluitend lokaal probleem is en de financiering op zich neemt van een landelijk steunpunt voor de projecten. We verwachten kortom dat 15 jaar goede resultaten leiden tot de zekerheid dat we dit werk kunnen blijven doen en kwalitatief verder kunnen uitbouwen. Zonder zorgen over de erkenning en het voortbestaan van de projecten. Want de zorg voor het voorkomen van supportersgeweld is al meer dan genoeg.

KNVB doet niets aan vandalisme.

Voetbalclubs kunnen flink wat doen aan het in toom houden van hun aanhangers, schrijft de commissie Kleine Criminaliteit in zijn tussenrapport. Ten eerste zouden zij de supporters veel meer aan de club moeten binden. Ten tweede moeten er meer suppoosten worden aangesteld; dames en heren met goede contactuele eigenschappen die ook mee reizen naar uitwedstrijden, want voetbalvandalisme en geweld vindt nu plaats in de anonimiteit en massaliteit van het supporterslegioen. “De harde kern relschoppers bestaat volgens de clubs uit een kleine groep. Die moet je toch kunnen lokaliseren?” zegt Dr. Hein Roethof, voorzitter van de commissie, als toeschouwer aanwezig bij de wedstrijd Feyenoord – Ajax in de Kuip.

Hij heeft zijn woorden nog niet gesproken of uit Vak S worden rookbommen op het veld geworpen die de Kuip in de mist zetten. Drie minuten later is het raak achter het andere doel, waar Ajax aanhangers de reclameborden vernielen en als projectiel gebruiken. De kiem voor een treffen buiten het stadion is gelegd. “De KNVB kent zijn verantwoordelijkheden niet.” zegt Roethof. “Op vrijwel geen enkele aanbeveling van ons is ingegaan. Wel zijn op kosten van de samenleving de stadions voor meer dan 20 miljoen aangepast aan de veiligheidsnormen. Maar verder? Ho maar! De commerciële belangen van de KNVB en de clubs gaan blijkbaar voor. De KNVB zou wat minder in termen van geld moeten denken.” Shirtreclame, tv-contracten, overheidssubsidies, het gratis gebruiken van politiediensten, het zijn dingen die Roethof ertoe brengen te zeggen dat “de KNVB meer oog heeft voor geldschieters dan voor supporters. De overheid pompt er steeds meer geld in. Dit kan zo niet doorgaan. Het betaald voetbal moet saneren op straffe van ondergang.” Buiten het stadion raken supporters van Ajax en Feyenoord slaags met elkaar en de politie. Straatstenen vliegen door de lucht. Roethof kijkt het tafereel aan. “Ik ben jaren niet naar voetbal geweest en ik heb weer voor jaren genoeg gezien.”

Supportersproject Cambuur wint Roethofprijs.

Het project Helden rond de Velden van het supportersproject van Cambuur heeft de Hein Roethofprijs 2002 gewonnen. De jury toonde zich onder de indruk van dit project, waarmee Leeuwarden op voorbeeldige wijze een uiterst actueel probleem als voetbalvandalisme weet te beteugelen.

Bij de aanpak van voetbalvandalisme beperkt Cambuur zich niet tot repressieve maatregelen als cameratoezicht en de inzet van politie en stewards. Sinds maart 2000 voert ze een sociaal preventief supportersproject uit, dat mede geënt is op landelijke richtlijnen en onderzoek naar voetbalvandalisme.

LOS NIEUWSBRIEF.

December 2002.

Landelijk Overleg Supporterscoördinatoren.

1. INTRO.

Dit is alweer de tweede LOS nieuwsbrief in 2 maanden. Het LOS is het landelijk overleg van de professionele werkers (*supporterscoördinatoren*) van projecten preventie voetbalvandalisme, kortweg supportersprojecten.

2. PREVENTIE SPEERPUNT IN DE STRIJD TEGEN SUPPORTERSGEWELD.

Het loopt tegen de kerst en dat is een tijd waarin de behoefte aan goed nieuws groter is dan normaal. Gelukkig kunnen de Nederlandse supportersprojecten, verenigd in het LOS, U via deze nieuwsbrief al vast een flinke dosis goed nieuws bezorgen.

Het heeft lang geduurd, maar het lijkt erop dat nu overal in Europa en ook in ons land, het besef doordringt dat voetbalvandalisme, supportersgeweld en krenkende spreekkoren niet alleen bestreden moeten worden als het zich voordoet, maar dat er goede methodieken zijn ontwikkeld om ellende rond voetbal te voorkomen.

De Raad van Europa pleit voor invoering in alle Europese landen van het (Nederlandse) preventie-model met o.a. supporterscoördinatoren (fan-coaches) en voor preventie activiteiten bij internationale wedstrijden en toernooien naar het format dat door LOS en Euro Support is toegepast bij de Euro 2000. Dit format is vastgelegd in het Europees handboek voor preventie van geweld in de sport.

Aanbeveling Raad van Europa.

Strasbourg, 27 November 2002

To the Heads of Delegation to the Standing Committee of the European Convention on Spectator Violence and Misbehaviour at Sports Events and in particular at Football Matches

cc: Observers to the Standing Committee

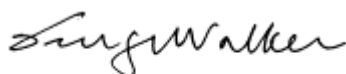
During its 22nd meeting, held in Strasbourg on 4 and 5 July 2002, the Standing Committee took note of the progress made by the ad hoc working group on the prevention of violence in sport in the framework of the integrated project.

Following a certain number of comments and amendment proposals from States parties, the working group met on 10 and 11 October 2002 in order to finalise and approve the texts of the draft recommendation of the Standing Committee on the role of social and educational measures in the prevention of violence in sport and the draft handbook on prevention of violence in sport, enclosed with this circular letter.

In accordance with the decision of the Standing Committee, the Secretariat has the honour to submit the draft recommendation and the draft handbook, which are contained in the documents T-RV (2002) 16 and T-RV (2002) 21 respectively, for your approval before 3 January 2003 (reply form enclosed).

If no negative remarks are received by the Secretariat **before 3 January 2003**, the draft Recommendation **will be adopted and will enter into force immediately.**

Yours sincerely,

George WALKER
Head of the Sport Department

3. AANDACHT VOOR DE JEUGD.

Wij, de Nederlandse supporterscoördinatoren, zetten al vast een stap verder: de grote aantrekkingskracht van voetbal kan uitstekend gebruikt worden om de jeugd op een positieve manier te bereiken. Onderwerpen als agressie en geweld, discriminatie en racisme, waarden en normen, komen op voor jongeren aansprekende wijze aan de orde bij activiteiten waaraan de clubs zich verbonden hebben. In deze nieuwsbrief geven we U het voorbeeld van het supportersproject van Go Ahead Eagles uit Deventer, waar onder de titel 'Trap! In de goede richting' de kinderen van de bovenbouw van alle basisscholen op een speelse wijze worden bereikt.

'Trap! in de goede richting.'

Nieuw project van het supportersproject richt zich op de jeugd van de basisscholen. De burgemeester deed al vast een trap in de goede richting.

DEVENTER. Normen en waarden in de samenleving. Een kwestie die heden ten dage volop in de schijnwerpers staat. In dit licht bezien zijn Go Ahead Eagles, politie IJsselland en stichting De KIJ gestart met een bijzonder project: 'Trap! In de goede richting'. Doel is jongeren te confronteren met aan de ene kant enthousiasme, sfeer en saamhorigheid en aan de andere zijde geweld, agressie en strijd. De voetbalsport is met name van belang om jongeren een houding, waarden en normen te leren waarmee zij ook op andere terreinen uit de voeten kunnen.

De KIJ, Kerninstelling Integraal Jongerenwerk, heeft al sinds 1988 een samenwerkingsverband met Go Ahead Eagles, de supportersvereniging en de politie. Die werkzaamheden richten zich met name op de groep jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 25 jaar. Nu wordt het vizier gericht op de supporters van de toekomst: kinderen uit de groepen 7 en 8 van de basisschool onder het motto 'Voorkomen is beter dan genezen'. In de lounge van Go Ahead Eagles werd donderdagochtend een convenant daartoe ondertekend, nadat burgemeester James van Lidth de Jeude de aftrap had verricht.

Wekelijks komen groepen kinderen naar het stadion. Er zijn drie proefprojecten gedraaid en die zijn enthousiast ontvangen. De kinderen ontmoeten een profvoetballer van de club, een politieagent, een steward en een jongerenwerker van de KIJ. Daarbij wordt gesproken over onderwerpen als discriminatie, spreekkoren en pesten. En natuurlijk is er een rondleiding door het stadion.

Deventer Stadskrant, 25 november 2002.

4. INTERNATIONAAL.

Maar ook op internationaal gebied is er goed nieuws te melden. Het LOS werkt al sinds 1993 samen met projecten en organisaties uit o.a. Engeland, Duitsland, België, Frankrijk en Italië. Deze samenwerking heeft dit jaar o.a. geleid tot gezamenlijke activiteiten voor supporters bij de Championsleague wedstrijden van PSV tegen Leeds en Borussia Dortmund en de UEFA-cup wedstrijden van Vitesse tegen Werder Bremen.

Onderdeel van de Europese samenwerking is de strijd tegen racisme. Het aan het LOS verbonden bureau Euro Support maakt deel uit van het netwerk Football Against Racism Europe (FARE). FARE heeft dit jaar geld gekregen van de EU en van de UEFA voor het verder uitbouwen van de vele initiatieven in het kader van voetbal tegen racisme. UEFA heeft bovendien voor alle aangesloten voetbalbonden een bedrag van € 34.000,- gereserveerd voor nieuwe nationale acties. Maar waar we extra trots op zijn is dat FARE de prestigieuze MTV award in ontvangst mocht nemen op het grote MTV award gala in Barcelona. Het is een extra steun in de rug voor de supportersprojecten en met name die van PSV en Go Ahead Eagles die met nieuwe activiteiten in Nederland het voortouw hebben genomen in de strijd tegen racisme en onverdraagzaamheid.

MTV Awards 2002

and the winner is: **FARE**

